

Siseministri määruse „Siseministri 7. mai 2024. a määruse nr 11 „Veeõnnetuse ennetamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ muutmine“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

1.1. Sisukokkuvõte

Siseministri 7. mai 2024. a määrus nr 11 „Veeõnnetuse ennetamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ (edaspidi *määrus*) sätestab veeõnnetuste ennetamiseks toetuse andmise ning selle kasutamise ja tagasinõudmise tingimused ja korra. Määrus on kehtestatud riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 alusel. Eelnõuga tehakse määruses peamiselt tehnilised muudatused. Lisaks nähakse ette üks leevendus – riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingut enam sõlmima ei pea.

Määruse alusel jagati 2024. aastal toetust riigieelarvelistest vahenditest. Päästeametile on eelarvelisi vahendeid eraldatud ka käesolevaks ehk 2025. aastaks, et jätkata veeõnnetuste ennetamiseks tehtavate tegevustega, suurendada elanikkonna ohuteadlikkust ning kujundada inimestes veeõnnetusi ennetavaid hoiakuid ja käitumist. Määruse alusel antava toetuse tingimused seejuures ei muutu. Kuivõrd määruses on ajalised määratlused seotud 2024. aastaga, tuleb määruses teha vastavad muudatused. Samas ei seo eelnõu sõnastus toetuste maksmist 2025. aastaga, et vältida eelarveliste vahendite olemasolul näiteks 2026. aastal määruse muutmist.

Eelnõul on positiivne mõju inimeste elukeskkonnale, kuna eelnõu muudatustega võimaldatakse rahaliste vahendite korral toetust jagada ka edaspidi. Toetuse jagamisel mittetulundusühingutele ja sihtasutustele ennetatakse veeõnnetusi ja tõstetakse turvalisust. Toetuse andmisel kodanikuühendustele tõstetakse elanikkonna ohuteadlikkust ning kujundatakse inimestes õnnetusi ennetavaid hoiakuid ja käitumist ning seeläbi vähendatakse veeõnnetusi. Toetuse eelmisel perioodil ehk aastal 2024 tehti väljamakseid summas 39 787,88 eurot, millega muudeti üheksa objekti ohutumaks.

1.2. Eelnõu ettevalmistaja

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud Päästeameti õigusosakonna õigusloome jurist Kätlin Tänavots (katlin.tanavots@paasteamet.ee) ja Siseministeeriumi elanikkonnakaitse osakonna nõunik Mari Tikan (mari.tikan@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskirja juriidilist kvaliteeti on kontrollinud Siseministeeriumi õigusnõunik Kadi Parmas (kadi.parmas@siseministeerium.ee).

Eelnõu ja seletuskiri on keeleliselt toimetamata.

1.3. Märkused

Eelnõu ei ole seotud „Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammiga 2023–2027“, muu menetluses oleva eelnõuga ega Euroopa Liidu õiguse rakendamisega.

Eelnõu järgi muudetakse siseministri 7. mai 2024. aasta määrust nr 11 „Veeõnnetuse ennetamiseks toetuse andmise tingimused ja kord“ avaldamismärkega RT I, 10.05.2024, 23.

2. Eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb 11-st punktist.

Eelnõu punktiga 1 asendatakse § 7 lõikes 2 tekstiosa „2024. aastal“ tekstiosaga „taotlusvooru väljakuulutamise kalendriaastal“. Määruse § 7 lõike 2 kohaselt algab projekti abikõlblikkuse periood kõige varem käesoleva määruse jõustumise kuupäeval ja lõppeb kõige hiljem 30. septembril 2024. aastal. Kuivõrd toetust soovitakse anda ka 2025. aastal ja rahaliste vahendite olemasolu korral ka edaspidi, siis muudetakse sätte sõnastus paindlikumaks ehk konkreetne aastaarv jäetakse välja.

Eelnõu punktiga 2 asendatakse § 8 lõikes 1 arv „41 000“ arvuga „45 000“. 2024. aastal oli toetuse taotlusvooru eelarve 41 000 eurot. 2025. aastal on toetuse taotlusvooru eelarve suurenenud ja see on 45 000 eurot. Silmas tuleb pidada, et ehkki taotlusvooru kohta käiv muu eelnõu sõnastus pole konkreetselt ühegi aastaga seotud, on see number seotud konkreetselt 2025. aastaga.

Eelnõu punktiga 3 asendatakse § 10 lõikes 3 tekstiosa „30. septembriks 2024. aastal“ tekstiosaga „jooksva aasta 30. septembriks“. Muudatuse kohaselt peab taotleja olema võimeline projekti ellu viima hiljemalt jooksva aasta 30. septembriks. Muudatuse kohaselt jäetakse sättest välja konkreetne aastaarv. Muudatus on seotud punktiga 1.

Eelnõu punktiga 4 asendatakse § 12 lõikes 2 tekstiosa „rescue@rescue.ee“ tekstiosaga „info@paasteamet.ee“. Määruse kohaselt tuleb taotleja esindusõiguslikul isikul esitada taotlus toetuse andja e-posti aadressile rescue@rescue.ee. Eelnõu koostamise ajaks on Päästeameti e-posti aadress muutunud. Taotlus tuleb esitada edaspidi e-posti aadressile info@paasteamet.ee.

Eelnõu punktiga 5 jäetakse § 15 lõikest 1 välja tekstiosa „ja määrab selle töökorra“. Määruse kohaselt peab Päästeameti peadirektor moodustama käskkirjaga taotluse hindamiseks vähemalt viieliikmelise komisjoni ja määrama selle töökorra. Töökorra määramine käskkirjaga ei ole vajalik, sest komisjoni töökorra üldised alused on sätestatud Siseministeriumi käskkirjas „Riigieelarvelise toetuse andmise kord¹“.

Eelnõu punkti 6 kohaselt peab taotluse rahuldamise otsus sisaldama ka toetuse väljamaksmise tingimusi. Kehtiv määrus sellist nõuet ette ei näe. Määruse § 16 lõike 3 punktis 6 on hetkel toodud välja, et taotluse rahuldamise otsus peab sisaldama muud vajalikku teavet. Kuivõrd määrus peab välja tooma otsuse kohustusliku sisu, siis muu vajalik teave selle alla ei kuulu. Samas on oluline, et taotluse rahuldamise otsus sisaldaks toetuse väljamaksmise tingimusi, kuivõrd eelnõu kohaselt hakatakse toetust välja maksuma taotluse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustele (vt lähemalt punkti 7).

Eelnõu punktiga 7 muudetakse § 17. Määruse § 17 reguleerib praegu riigieelarvelise toetuse kasutamise lepinguga seonduvat. Kuivõrd lepingu sõlmimine ei ole lisaks taotluse rahuldamise otsusele vajalik, võetakse lepingut puudutav osa määrusest välja. Eelnõu kohaselt reguleerib § 17 toetuse maksmist. Toetus makstakse toetuse saajale välja ettemaksena toetuse rahuldamise otsuses sätestatud tingimustel kümne tööpäeva jooksul. Toetus makstakse toetuse saajale välja ettemaksuna 100% ulatuses taotletud summast, selles osas muudatusi ei tehta.

---

¹ [Riigieelarvelise toetuse andmise kord](#)

Eelnõu punktiga 8 muudetakse § 19 lõiget 1 ehk toetuse saaja aruande esitamise kohustust. Eelnõu kohaselt esitab toetuse saaja esindusõiguslik isik toetuse andjale digiallkirjastatud projekti elluviimise aruande ja abikõlblikke kulusid tõendavad dokumendid. Kehtiva määruse kohaselt peab toetuse saaja esitama toetuse andjale esindusõigusliku isiku poolt digiallkirjastatud projekti elluviimise aruande vastavalt lepingule. Kuivõrd lepingu sõlmimine ei ole eelnõu kohaselt enam vajalik, võetakse viide lepingule antud sättest välja.

Aruanne tuleb täita vastavalt etteantud vormile. Aruandes on oluline välja tuua ellu viidud projekti tegevused. Õigusselguse huvides on lisatud, et projekti elluviimise aruandega koos tuleb esitada ka abikõlblikke kulusid tõendavad dokumendid. Abikõlblik kulu on tõendatud, kui toetatav tegevus on tehtud ehk kaup on kätte saadud või teenus osutatud ja seda kinnitab vastav dokument. Reeglina on selleks tööde või asja üleandmise-vastuvõtmise akt, kirjavahetus, saateleht, arve või leping, kui see kajastab teavet üleandmise kohta. Toetatavad tegevused on nimetatud eelnõu § 5 lõikes 2.

Eelnõu punktiga 9 asendatakse § 19 lõikes 3 tekstiosa „31. oktoober 2024. aastal“ tekstiosaga „jooksva aasta 31. oktoobriks“. Ka see muudatus on seotud sellega, et aastaarv 2024 tuleb sättest välja jätta, et toetust saaks rahaliste vahendite korral ka edaspidi anda.

Eelnõu punktiga 10 muudetakse § 19 lõiget 5. Määruse kohaselt peab toetuse saaja praegu tagastama kasutamata toetuse lepingu kohaselt. Kuivõrd lepingu sõlmimine ei ole eelnõu kohaselt enam vajalik, võetakse viide lepingule ka antud sättest välja. Eelnõu kohaselt sätestatakse lõikes 5, et kui projekti elluviimise kulu oli väiksem kui ettemakstud toetuse summa, saadab toetuse andja toetuse saajale info kasutamata toetuse jäägi tagastamiseks. Toetuse saaja peab kasutamata toetuse jäägi omakorda toetuse andjale määratud tähtpäevaks tagastama. Ehk kui pärast toetuse rahuldamise otsuse alusel ettemakse saamist selgub, et tegelik projekti elluviimise kulu ehk maksumus on väljamakstud toetuse summast (projekti eelarvest, mis märgiti taotluses) väiksem, siis peab toetuse saaja kasutamata toetuse jäägi tagastama. Eelnõuga sisulist põhimõtet ei muudeta – kasutamata toetus tuleb tagastada.

Eelnõu punktiga 11 tunnistatakse § 20 lõike 1 punkt 3 kehtetuks. Määruse § 20 lõike 1 punkti 3 kohaselt nõuab toetuse andja toetuse osaliselt või täielikult tagasi ka juhul, kui toetuse saaja on rikkunud lepingu tingimusi. Nagu ka punktides 7, 8 ja 10 on toodud, ei ole viited lepingule enam asjakohased ja seetõttu tunnistatakse ka punkt 3 kehtetuks.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõul ei ole Euroopa Liidu õigusega puutumust.

4. Määruse mõjud

Määrus ei mõjuta riigi välissuhteid, majandust, elu- ja looduskeskkonda, regionaalarengut ning kohaliku omavalitsuse korraldust.

4.1 Mõju riigiasutuste korraldusele

Mõju sihtrühm: Päästeamet. Päästeametis töötab umbes 2200 teenistujat. Arvestades riigiametnike ja -töötajate koguarvu, on sihtrühm väike.

Avalduv mõju ja mõju olulisus

Eelnõus toodud muudatused ei too kaasa Päästeameti töökorralduses erilisi muutusi, samuti puudub tarvidus muutustega kohanemisele suunatud tegevusteks. Mõju ulatus on seega väike. Mõju avaldumise sagedus ning ebasoovitava mõju esinemise risk on samuti väike, sest toetusvooru läbiviimine ei ole ameti jaoks uus tegevus.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju sihtgrupile on **väheoluline**.

4.2 Sotsiaalne mõju

Mõju sihtrühm: kohalikud kogukonnad, kelle kodulähedase veekogu ohutust parandatakse. Sihtrühma suurus oleneb sellest, kui palju toetust taotletakse ja saadakse. Nagu eespool on välja toodud, muudeti aastal 2024 üheksa objekti ohutumaks.

Avalduv mõju ja mõju olulisus

Määruse kohaselt võib toetust taotleda avalikes huvides tegutsev mittetulundusühing ja sihtasutus, milles ei osale liikmena või mida ei ole asutanud kohaliku omavalitsuse üksus ega Eesti riik ning mille liikmetest või asutajatest üle poole ei moodusta äriühingud. Seda põhimõtet eelnõuga ei muudeta. Eelnõu muudatused tagavad, et toetust on võimalik taotleda ka 2025. aastal ja kui rahalisi vahendid on, siis ka järgmistel aastatel. Toetuse andmisel avalikes huvides tegutsevatele mittetulundusühingule või sihtasutusele tõstetakse elanikkonna ohuteadlikkust ja kujundatakse inimestes õnnetusi ennetavaid hoiakuid ja käitumist. Kuivõrd toetuse saamise sisulisi tingimusi eelnõuga ei muudeta, on eelnõu mõju ulatus ja sagedus väike. Eelnõuga nähakse ette üks leevendus – riigieelarvelise toetuse kasutamise lepingut enam sõlmima ei pea. Toetuse kasutamisel kaasneb sihtgrupile positiivne mõju, kuna kodulähedased veekogud on võimalik muuta ohutumaks ja seeläbi vähendatakse ka veeõnnetusi.

Järeldus mõju olulisuse kohta: mõju sihtgrupile on **väheoluline**, kuid positiivne.

5. Määruse rakendamise seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Eelnõuga ei kaasne uusi tegevusi. Päästeamet teeb jätkuvalt ise kõik tegevused seoses toetuse andmisega ehk korraldab taotlusvooru, menetleb toetuse taotlusi, nõustab taotlejaid ja toetuse saajaid ning tagab toetuse andmise ja kasutamise kontrolli vastavalt määrusele. Projektikonkurssi rahastatakse endiselt Päästeameti eelarvest.

6. Määruse jõustumine

Määrus jõustub üldises korras kolmandal päeval pärast Riigi Teatajas avaldamist, sest eelnõuga ei kaasne lisategevusi ja seega ei ole vaja planeerida kohanemiseks lisaaega.

7. Eelnõu kooskõlastamine, huvirühmade kaasamine ja avalik konsultatsioon

Eelnõu esitatakse eelnõude infosüsteemi EIS vahendusel kooskõlastamiseks Rahandusministeeriumile ja Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile ja arvamuse avaldamiseks Päästeametile ning Eesti Linnade ja Valdade Liidule, MTÜ-le Selts Eesti Vetelpääste ja Vabaühenduste Liidule.